vasario 3d. Dienovidyje poetas Henrikas Nagys, pokalbyje apie lietuvių kalbą, džiaugiasi, kad galų gale apie mūsų kalbos taršą prasitarė kalbininkai Lietuvoje

Klausia kun. Kazim. Ambrazas

Dienovidis

3/1995 14:45 935

vas 3

1

Lietuvos ...
kasdienėj kalboj. Privetus ...
su kaupu net poezijoje, prozoje ir ypač literaturologų akademiškajame žargone. Atrodo, varžomasi, kuris arba kuri sugebės parašyti klaikesnę "gražduanką", labiau užgriozdinta tarptautiniais žodžiais ir nesuprantamesne mišrainė. Viena iš svarbiausių tokio snobizmo apraiškų priežasčių nurodama sovietinio laikotarpio pseudomokslinio žargono įtaka. Tai tiesa. Reikėjo juk kaip, nors primityvų marksizmą ir

2

mi lietuvių kalbos visų lygmenų reikalavimams daromos kasdienės žalos, pakertame vieną iš tvirčiausių mūsų lietuviškumo, tautinės sąmonės, tautinio savitumo šaknų?

- Visai aišku, kad kapojame tą šaknį pasismagindami. Ta proga noriu paklausti: ką gi veikia kiekviename Lietuvos leidinių gausiame redakcijos

jis atvyksta,
mums atveš
vos tikrai nusileis lėk...

...minkai pakeitė skiemenavimą, ar tik komputeriais nukdami ir rinkdamos t i n g i pernakti žodį ar eilutę?

...Kas nors gal pasakys, kad tai mažmožiai, sovietinio "našumo" liekanos. Gali būti. Tačiau niekaip nepaaiškinsi karštu savosios kalbos susirūpinimu vykstančiais ir pačios literatūros neva "modernėjimo". Štai 1994 metų "Poezijos pavasario" leidinyje tos naujosios mados (iš tiesų Europa visus tokius išsidarinėjimus senai persirgo ir pamiršo!) apsireiškimų netrūksta. Plačiau apie juos dar bus progų vėliau pasisakyti. Dabar noriu paminėti šio almanacho vieną iš pažibų. Tai "poezijos eilinio" (sekant Aido Marčėno "seržantų" pavadinimu) Donato Valančiausko eilėtemis surašytas "opusas" apie išeivius. Dviejų dalių. Pirmasai paaiškina ("Kur gyvena išeivis"), kad tenai *"bobos jos švarios"* ir *"nokšta dolerai/ bręsta laukuos chevroletai ir pontiakai"*. Antroji dalis konkretesnė. Pavadinta "Kaip nužudyti išeivį". Šį deimančiuką ciniško viso

3

...bs. O korektūros klaidų ra...
...dame ne mažiau ir Lietuv...
...spaudoje. (Tik išeivijos lai...
...zaičių ir žurnalų redakcijas...
...daro geriausiu atveju 2...
...žmonės, kurie ir rašo, ir ta...
...ir kliuoja, ir t. t.) Be to,

4

...*pasakyti*

Lyg ir užsilikęs iš sovietinių laikų. Tada buvo agituojama ...mušti "buožes" ir "liaudies priešus, ypač anapus Atlanto esančius buržuazinius nacionalistus. O gal čia gilesnė mintis pakasta: priimamą tik visus rakčius turinčiems literatūrologams? Gal, ko gero, čia h u m o r a s? Rafinuotas humoras? Šio "Poezijos pavasario" almanacho (1994) sudarytojas Kęstutis Navakas buvo pakviestas Lemontan pakalbėti apie Kauno poetus. Apie Valančiausko eilėraščių niekas iš šviesiečių-santariečių nieko nepaklausė. Navakas buvo priglaustas paties Vytauto Kavolio. Jis (t. y. V. Kavolis) vyksta 1995 m. pradžioj Vilniun dėstyti. Vežasi nemažai patarimų, kaip paprastai. Ir beveik ezopine kalba parašytų. Jam patartina pasaugoti savo pakaušį, nes minioj gal ir lauks mūsų besispardantis poeta.

...*dėkojame Jums*

UNITED CITIZENS FOR NIXON-AGNEW

HEADQUARTERS • WILLARD HOTEL, WASHINGTON, D.C. 20004 • PHONE (202) 783-1560

NATIONALITIES DIVISION

CHARLES S. RHYNE
National Chairman
JOHN W. WARNER
National Director

Hon. John Volpe
Chairman
Hon. Edw. Derwinski
Vice Chairman
Dr. Lev E. Dobriansky
Senior Advisor
Ilmar Helnaru
Director